

JAK JSEM NAUČIL LAMU ZDRAVIT

Pondělí, 29 listopad 2021

Za devatero horami, za devatero Á™ekami, na okraji jednÁ© malÁ© kruÁ;nohorskÁ© vesniÁ•ky, Á¾ije krÁ;snÁ© cizokrajnÁ© z lama. Jak uÁ¾ to bÁ½vÁ; pÁ-vodnÁ› to byla rodinka. MÁ;ma, tÁ;ta a lamÁ;tko. Po narozenÁ- jsem si ho i fotografoval a fotky posÁ-lal vnuÁ•kÁ;m. Bylo to velmi krÁ;snÁ© a roztomilÁ© zVÁ-Á™Á;tko. Ale stala se tragedie. Ani vyrÁ-ťst nestaÁ•ilo. Na stejnÁ© za potokem se pÁ;slo â€“ mimo mnoha ovcÁ-, koz i nÁ›kolik malÁ½ch muflonÁ-.

A jeden ten muflon se prÁ½ rozbÁ›hl proti malÁ©mu lamÁ;Á•kovi a svÁ½mi zatoÁ•enÁ½mi rohy, kterÁ© pouÁ¾Á-vÁ; jako zbraÁ^, lamÁ;Á•ka zabil. Jen tak. Asi si chtÁ›l dokÁ;zat, Á¾e to dovede.

LamÁ;Á•ek mu vÁ-řec nic neudÁ›lal. StÁ;le se drÁ¾el mÁ;my a sem tam mu ukouzl trochu tÁ© zelenÁ© trÁ;vy, snad aby takÁ© ochutnal. Byl to prÁ½ mÁ¾ik a ani samotnÁ; matka tomu nemohla zabrá;nit.

Á•ekl mi tehdy soused, vlastnÁ-k lam. Á½e prÁ½ vidÁ›l v oÁ•Á-ch obou lam i jakÁ½si smutek. Dlouho prÁ½ tam stÁ;li a nemohli mu pomoci. Matka lama se nÁ›kolik dnÁ- nemohla ani pÁ;st. Zalezla si do svÁ©ho neumnÁ©ho pÁ™Á-stÁ™eÁ;ku, do jakÁ©hosi Á;Á•ka â€“ nÁ›kolik podpÁ›r ve tvaru A, pÁ;ř prken a na nich aÁ¾ k zemi vlnitÁ; lepenka. Pamatuji si, Á¾e jsem tehdy namÁ-tal, Á¾e v zimÁ› jim tam musÁ- bÁ½t zima, kdyÁ¾ jim tam z obou bokÁ- profukuje a mnohdy jim tam padÁ; i snÁ-h. Byl jsem vÁ;jak ujiÁ;tÁ›n, Á¾e tu majÁ- lepÁ;Á- Á¾ivotnÁ- podmÁ-nky neÁ¾ v AndÁ;ch, odkud pochÁ;zejÁ-. Tam prÁ½ Á¾ijÁ- mnohdy jen pod nÁ›jakÁ½m skalnÁ-m pÁ™evisem. A Á¾e na zimu jim zhoustne srst, takÁ¾e necÁ-tÁ- chlad.

Soused stÁ;řl, lamy stÁ;řly, uÁ¾ si na nÁ› neudÁ›lal ani Á•as, ale jak by takÁ© mohl. I z nÁ›ho uÁ¾ je vetchÁ½ staÁ™ec, kterÁ½ i pÁ™i chÁ-zi potÁ™ebuje podporu. Nikdo je navÁ;tÁ-vil, nikdo jim nepÁ™inesl nÁ›co na pÁ™ilepÁ;enou. Bylo to smutnÁ©.

A kdyÁ¾ pak vidÁ-te, jak nikdo nemÁ; na nic a pro nikoho Á•as, ani na ta zVÁ-Á™ata, bylo mi jich aÁ¾ lÁ-to. A pÁ™es potok jsem jim zaÁ•al hÁ;jzet tu mrkev, tu jabko, kousek tvrdÁ©ho rohlÁ-ku nebo chleba, a kdyÁ¾ jsem pak vidÁ›l, Á¾e na mne kaÁ¾dÁ© rÁ;no Á•ekajÁ-, neÁ;lo s tÁ-m pÁ™estat.

Ze sporadickÁ©ho krmenÁ- se stalo krmenÁ- pravidelnÁ©. Pak se stala dalÁ;Á- smutnÁ; vÁ›c, onemocnÁ›la lamiÁ•ka. Ale i pÁ™es snahu veterinÁ;Á™ky, kterÁ; tu byla nÁ›kolikrÁ;t, po mÁ›sÁ-ci leÁ¾enÁ- lamiÁ•ka zemÁ™ela. SlyÁ;el jsem traktor s namontovanÁ½m bagrem a pak i vidÁ›l, jak jeho synovÁ© tÁ© lamiÁ•ce hloubÁ- hrob. Pamatuji si, Á¾e tehdy mÁ›la manÁ¾elka v oÁ•Á-ch slzy. My totiÁ¾ na to â€žÁ;Á•koâ€œ vidÁ-me, a lamiÁ•ka uÁ¾ se nemohla ani na nohy postavit.

Tak jsme â€“ a to zcela pravidelnÁ›, dennÁ›, zaÁ•ali pÁ™ilepÁ;ovat lamÁ;jkovi.

VÁ;jichni znÁ;mÁ- mi zaÁ•ali sbÁ-rat zbytky starÁ©ho chleba a tvrdÁ© rohlÁ-ky. Ale zÁ;soby jednou dojdou. A doÁ;ly. LidÁ© asi nic nevyhazujÁ- a vÁ;jechno doJÁ-dajÁ-. PÁ™i cestÁ› za nÁ;jkupem jsem se stavil v obchodÁ› janovskÁ© pekÁ;řny, Á¾e si opÁ›t objedná;im nÁ›jakÁ© neprodanÁ© peÁ•ivo.

MÁ-sto odpovÁ›di na pozdrav mi panÁ- prodavaÁ•ka s Á°smÁ›vem Á™ekla

jen â€žmãímâ€œ. A mãím toho dnes hodnã›, dodala. Takã¾e jsem nic neobjednãíval. Ona mi sesypala nã›kolik pã™epravek neprodanã½ch rohlã-kã™ do velkã©ho â•ernã©ho igelitovã©ho pytle, hodila ho na vãíhu a â™ekla: bude to za padesãít, berete? No samozã™ejmã›.

Takovã© mnoã¾stvã- budu mã-t aã¾ do vãínoc. â™ekl jsem jã-, â¾e lamãíã•ek bude mã-t radost, ona â¾e ho mãím od nã- pozdravovat atd. Pãír ã°smã›vã™, pãír zdvoã™milostnã-ch frãízá- do doby, neã¾ to lamãík spapãí. Pak se zase pã™ijedu ukãízat a prohodit pãír slov s pã™ã-jemnou â¾enskou. Opã›t tu suãíã-m dvã› vysokã© â™ady papã-rovã½ch krabic od jablek, plnã½ch neprodanã©ho peãiva. Ale pã™i dneãínã- inflaci je ten plnã½ pytel za pade ã°plnã› zadarmo.

Pã™i ã°plnã› prvnã- nãíã›vã›, kdy jsem odjel jen s plnou papã-rovou taãíkou, panã- nic nechã›la a tak jsem jã- dal â•okolãídu za ochotu. No a teã• mãím takovou nadã-lku... To by bylo pro nã›kolik lamãíkã™.

V garãíã¾i to pak suãíã-m, aby to bylo â™ãídnã› proschlã©, tvrdã© a protoã¾e lamãík mãí asi hodiny v hlavã›, kaã¾dã½ den rãíno mezi devãítou a desãítou stojã- na svã©m kopeã•ku za potokem a dã-vãí se, kdy otevã™u domovnã- dveã™e nebo garãíã¾ovãí vrata. A pokud mne vidã-, s kopeã•ku sejde blã-ã¾e k potoku, na svã© mã-sto, kam mu dennã› dãíãím ty jeho dobroty.

Ve stavebnãích jsem si koupil tã™i metry dlouhou teleskopickou tyã•, jakãí se pouã¾ã-vãí tã™eba na vãíleã•kovãínã- vysokã½ch nepã™ã-stupnã½ch mã-st. Na jejã- konec jsem pã™ãírouboval plastovou misku a tã-mto podavaã•em se znaã•nã› zlepãílo krmenã- lamãíka. Do misky naloã¾ã-m ty jeho pamlsky, vysunu teleskopickou tyã• a mãím jistotu, â¾e to nezapadne do trãívy a vyklopã-m mu to na to jeho oã•ekãívanã© mã-sto. Musã-m ale takã© dãívat pozor, abych sãím nespádl do potoka, i kdyã¾, za tu dobu uã¾ je to rutina.

Teã• se vãíjak musã-m vrãítit k samotnã©mu nadpisu, protoã¾e to, â¾e mne lamãík vã¾dy zdravã-, â¾e na mne nikdy v â¾ívotã› neplivl, i kdyã¾ mãím brã½le, coã¾ je pravda pravdouã- a nic neã¾ pravda. To zdravenã- jsem ho nauãíl tak, â¾e kdyã¾ mu nesu to jeho papãínã- nebo pã™ilepãíjenã-, protoã¾e on se jinak celã½ den pase, a kdo mãí tu trãívu poã™ãídnã½ã¾ã™, â¾e?

Mluvã-m na nã›j, â™ã-kãím mu ahoj lamãíã•ku, a mohutnã› kã½vu hlavou nahoru a dolã™. Nã›kdy i â•ekãím, aã¾ to spoã™ãídnãí. A on to pak k mã© radosti za nã›kolik dnã- zaãal dã›lat po mnã›. Protoã¾e mãí mnohem delãíã- krk neã¾ jãí, je to jeho kã½vãínã- samozã™ejmã› mohutnã›jãíã-, vã½rznã›jãíã-, ale kdo vã-, moã¾nãí je v tom i kousek radosti.

Nã›kdy se postavã- i na zadnã-, nã›kdy si i poskoã•ã-. A nã›kdy uã¾ mne zdravã- jako prvnã- a to i na dãílku, kdyã¾ vidã-, â¾e jsem si pã™ípravil jeho krmã-cã- vã½suvnou tyã•, kterãí mu naznaã•uje, â¾e se nã›co bude dã-t.

Aã¾ budou zralãí jablã-ã•ka, nasbã-rãím mu opã›t bednu jablek, aby tu stravu nemã›l tak jednotvãírnou.

I kdyã¾ s mrkvã- neudã›lãím nic âípatnã›.

A to je konec pohãídky. Tak hezky do postã½lek a pozor, dãímy, ne abyste byly ke svã½m protãíãíã™m, kterã© vãím dã›lajã- jen slast, tak krutã©, jako ten odpornã½ hmyz. Znãíte to starã© pã™ã-slovã-: Za dobrotu na â¾ebrotu.

STREJDA

(Moc
hodnej to chlãípek)

